

רבי אביגדור ענטפערט...

שאלות פונעם המון עם אין אלע ענינים פון יהדות, השקפה, עצות,
און נאך, וואס זענען געענטפערט געווארן דורך

הרה"צ חכימא דיהודאי, הרב
רבי אביגדור מיללער זצ"ל

ביי די בארימטע ליל שישי שיעורים

מאניא
משיב לביק
איין פי

ענטפער:

מיר לערנען פון דעם אז עס לוינט זיך נישט צו וואוינען
ווייט אוועק פון די צענטער פון אידישקייט. עס צאלט זיך
נישט אויס זיך אוועקצוציען צו נייע געמיינדעס ווייט אוועק
פון די תורה צענטערן, וואו מענטשן פרייען זיך אז – אה,
ענדליך איז שוין דא א שומר שבת בוטשער, און ענדליך איז
דא א שומר שבת בעקעריי, א מוראדיגע געווינס.

די מענטשן וועלכע בלייבן אין די שכונות וואו עס זענען
דא ישיבות און אסאך פרומע אידן, זיי זענען די קלוגע. דעם
אויבערשטנס ברכות וועט גיין אויף זיי. און וויבאלד די צוויי
און אהאלב שבטים, ראובן, גד, און האלב שבט מנשה האבן
זיך באזעצט ווייט אוועק, זענען זיי געווען די ערשטע צו גיין
אין גלות און זיי זענען פארלוירן געגאנגען. דאס איז וואס מיר לערנען פון זיי.

ענטפער:

פאר אונז איז דער לימוד ווי פאלגענד: אסאך מענטשן
וועלכע וואלטן געדארפט זיצן אין די ישיבות און בתי
מדרשים יעדן אווענט און ווען אימער זיי האבן איבריגע
צייט, גייען אנשטאט דעם ארויס און וואנדערן ארום אין
פלעצער וואו זיי דארפן נישט זיין. ווער האט געזאגט אז
מען דארף ארומגיין אין די פארקס און זיצן אינדרויסן
און בטלען די צייט? זונטאג, למשל. זונטאג האט מען
אגאנצן טאג פריי. זיי וואלטן געקענט זיצן אגאנצן טאג
אין ישיבה. אבער ניין, אנשטאט וואנדערן זיי ארום אגאנצן
טאג אין די פעלדער, אין די פארקס, און זיי ווערן צעביסן

שאלה

**וואס קענען מיר זיך
לערנען פון די צוויי און
אהאלב שבטים וועלכע
האבן אויסגעוועלט
צו בלייבן וואוינען
אינדרויסן פון ארץ
ישראל, בעבר הירדן?**

שאלה

**וואסערע לימוד זאלן
מיר לערנען פון די
מאסקיטאט, און די
דעזיזעס וואס זיי
טראגן אסאך מאל
ארום?**

דורך מאסקיטאט.

א פשוטער ביס וואלט געדארפט זיין גענוג אלס א ווארענונג. אבער אפטמאל איגנארירט מען די פשוטע
ווארענונגען. און דעריבער ווערן זיי קראנק. געוויסע מענטשן באקומען ח"ו ליים דעזיז פון ליגן אין די גראז אנשטאט
זיצן ביים שטענדער. עס איז א לימוד פון וואס זיי זאלן מאכן נוצן.

זיי זאלן בלייבן אינדערהיים און אויסנוצן זייער לעבן ווען זיי האבן לידיגע צייט. אגאנצע וואך ווארט איר אויף

דעם איין טאג וואס מען איז פריי פון ארבעטן. דעריבער זאלט איר גיין צו די ישיבה זונטאג. זענען דען נישט רוב מענטשן פריי זונטאג? איז גייט צו די ישיבה און נעמט מיט פרישטאג, מיטאג און נאכטמאל. אזוי זאלט איר לעבן. זייט א כולל אינגערמאן איינמאל א וואך. אבער ניין, מען דארף ארומאונדערן אין די קאנטרי, אין די וועלדער וואו די הערשן פארשפרייטן דעזיזעס און עס זענען דא טיקס. אסאך מאל זענען די גראזן פארגיפטעט מיט שעדליכע באקטעריעס. און די קינדער וואנדערן אויך. איז מען גייט וואנדערן אין די וועלדער און מען זיצט אויף די גראז, ווי גלייך מען האט פארגעסן אז מען איז דא אויף דער וועלט עפעס אויפצוטון אין לעבן?

איז מאך זיכער אויסצונוצן די מאסקיטאס אלס א לימוד, א דערמאנונג, פארוואס איר זענט דא אויף דער וועלט – אז מען איז אחריות אויסצונוצן די פרייע צייט אין די בעסטע וועג וואס מעגליך. (טעיפ E-20)

ענטפער:

דער ענטפער איז – אז רוב מענטשן מאכן פרנסה דערפון. אויב האט איר די פעאיקייט צו מאכן פרנסה פון קונסטווערק, איז דאס אייער ענטפער. אלס א רעזולטאט פון אייער קונסטווערק וועט איר קענען שיקן אייערע קינדער צו ישיבות און שטיצן מוסדות התורה.

אדער קען זיין אז געוויסע קונסטווערק קענען אויסגענוצט ווערן פאר מצוות, ווי למשל מאכן שיינע דעקאראציעס פאר מצוה-זאכן; עס קען זיין. אויך אנדערע מצוות; מען קען טון גוטע זאכן מיט טאלאנט. אבער וואס איך האב פריער געזאגט איז אז **קונסט זעלבסט**, "ארט" למען "ארט", איז פאררעכנט אלס א שאד פאר די צייט און כוחות.

בלויז ווייל איינער האט א טאלאנט צו פארבן אדער מאלן, ווערט עס שוין א נאבעלע זאך? ס'איז ווי זאגן, לאמיר זאגן א מענטש האט א טאלאנט פאר קאמפיוטערס. איז דערפאר וועט מען זאגן אז ער זאל מאכן זיין שטרעבונג אין לעבן צו זיצן אגאנץ לעבן און פאררעכטן קאמפיוטערס? ניין; זיין טאלאנט זאל גענוצט ווערן צו פארדינען אן ארנטליכע פרנסה, און אפשר וועט אים געלונגען צו רעטייערן אין צייט און זיך אריינזעצן אין א כולל בעפאר ער ווערט צו אלט. און אפילו בשעת ער ארבעט, קען ער מאכן א גוטע פרנסה וואס וועט אים ערמעגליכן צו האבן פרייע צייט צו זיצן און לערנען וויפיל נאר מעגליך. איז דערפאר נוצט ער עס אויס. אבער עס מיינט נישט אז פאררעכטן קאמפיוטערס איז פאר זיך אליינס א געהויבענע עקזיסטענץ. עס מיינט נישט אז ס'איז די בעסטע זאך פאר אים צו שפענדן זיין גאנצע לעבן צו דרוקן קנעפלעך, בלויז ווייל ער איז גוט אין דעם. עס פעלט נישט אויס.

וויפיל מען זעט נאר אז מענטשן האבן געוויסע טאלאנטן, מיינט עס נאכנישט אז די טאלאנט איז עפעס אן ערהאבענע זאך פאר זיך אליינס.

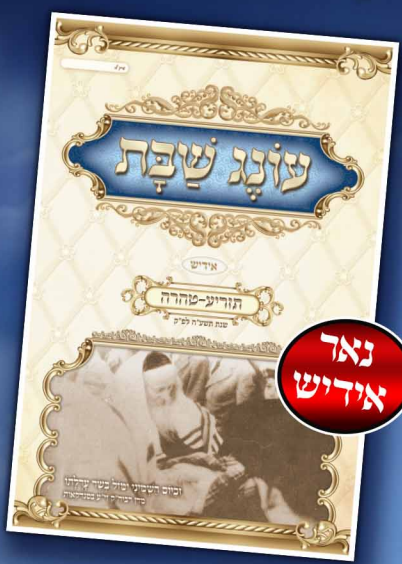
ס'איז דא מענטש וואס איז א מומחה אין שערן, מיינט דאס אז זיין גאנץ לעבן דארף ער זיין א שרער? מיינט עס אז זיין שטרעבן אין לעבן דארף זיין צו מאכן גוטע 'העירקאטס'? אודאי איז נישט קיין עבירה צו זיין א שרער, און מען קען אפילו שערן די קאפ פון מענטשן לכבוד שבת אדער לכבוד יום טוב. און מען גיבט אבאכט נישט צו נוצן א גאל-מעטער אויף די פאות. און אזוי ווייטער. זיכער איז עס א גוטע זאך, אבער דאס מיינט נישט אז שערן אליינס איז אן אידעאל.

מענטשן האבן געוויסע טאלאנטן, און זיי דארפן טון וואס זיי קענען עס צו נוצן אויף די בעסטע וועג פאר עבודת השם. (טעיפ 592)

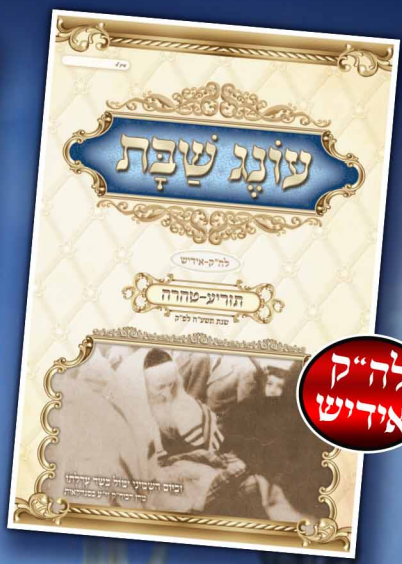

די שאלות ותשובות זענען איבערגעטייטשט געווארן אויף אידיש לכות את הרבים. צו באקומען טעגליך אין אימעיל די אריגינעלע שו"ת (ענגליש), און סוף וואך א פולע שמועס אויף די פרשה, שיקט א פארלאנג צו info@torasavigdor.org, אדער ניט צו torasavigdor.org. צו באקומען א שו"ת וועכנטליך דורך תלמידו הרב אברהם טיקאצקי שליט"א, שיקט א פארלאנג צו tikotzky@gmail.com

שדייבט אייך איין צו באקומען די הערליכע גליונות קונטרסים וועבענטליך אויף אימעיל

**נאך
אידיש**

**לה"ק
אידיש**

**לשון
קדוש**

\$1
א וואך
מועדים \$3

ברילאנטענע און אייגנארטיגע גליונות קונטרסים, היימיש און געשמאק

זיך איינצושרייבן רופט מערכת להתענג: 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisaneg.com

באשיינט אייער שמה, שבת התוועדות

- סידורים
- חומשים
- זמירות
- גליונות

קאסטום לויט אייער געשמאק

צו באשטעלן רופט:

מערכת להתענג 845-662-2782

אדער שיקט אן אימעיל צו Lehisaneg@Lehisaneg.com

די דאזיגע גליון ערשיינט וועכנטליך אין די הערליכע קונטרסים

עונג שבת/גוט שבת ש"ע" מערכת להתענג

צו באקומען די קונטרסים אויף אימעיל פאר בלויז \$1 א וואך קליקט אויפן פאלגענדע לינק

<http://goo.gl/forms/S8Ozcj4K1>

אדער שיקט אן אימעיל צו Subscribe@Lehisane.com

(אויף אונזער אימעיל ליסטע ווי אויך אויף לדעת, ערשיינט די גליון מיט צוויי וואכן אפגערוקט)

כל טוב